

DOLOMYS MARAKOVIĆI, BOLKAY

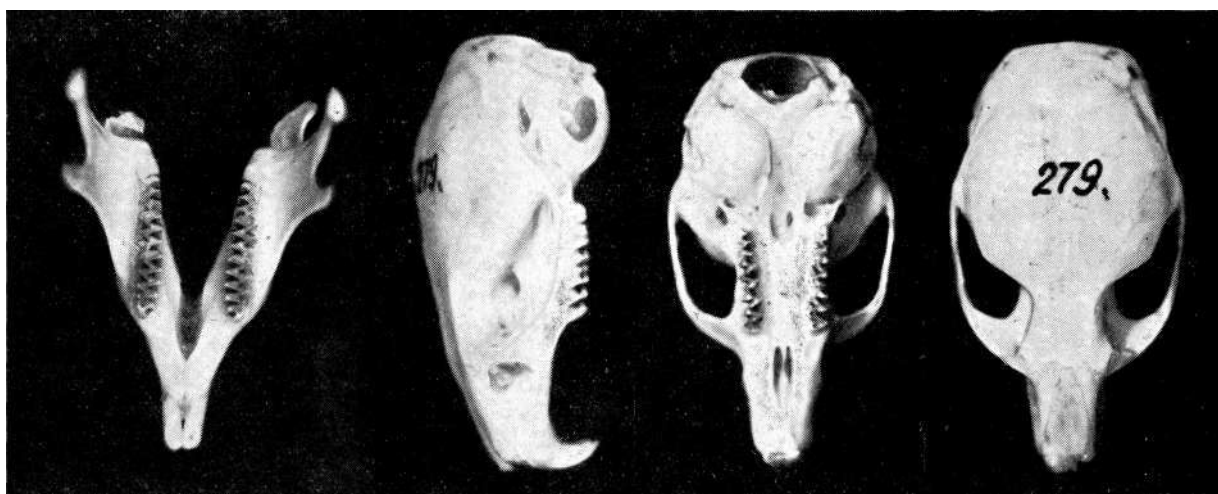
Godine 1926 objavio je naš poznati naučnik dr. St. I. Bolkay svoj rad: »Additions to the Mammalian Fauna of the Balkan Peninsula« u Glasniku Zemaljskog muzeja u Sarajevu, br. XXXVIII, str. 159—179, u kome je, između ostalog, opisao u familiju Murida i novu vrstu *Dolomys Marakovići, Bolkay* koji je bio ulovljen na Bjelašnici Planini (2067 m) 29 septembra 1923, a predao mu ga je prof. dr. Milan Maraković. — Godine 1929 ponovo je objavio Bolkay rad: »Some further Notes on *Dolomys Marakovići, Bolkay*«, u Glasniku Zemaljskog muzeja u Sarajevu, br. XLI, str. 79—81. — Zatim je godine 1948 objavio K. Martino svoj rad pod naslovom: »Prilog poznavanju recentnih voluharica roda *Dolomys*« u Godišnjaku Biološkog instituta u Sarajevu, god. 1/2, str. 71—78. Iste godine štampao je J. Martino svoj rad: »Prilog poznavanja biologije recentnih voluharica roda *Dolomys*« u istom Godišnjaku na str. 83—88. — Godine 1954 su profesor Beogradskog univerziteta dr. Br. Vlatković, dr. M. Gligić, i dr. R. Milin preuzeli zadatak da ispituju biologiju i anatomsku građu dolomisa, jer su se ukazale neke odlike koje nisu zapazili dosadašnji autori.

Prilikom istraživačkih radova primijetilo se da je *Dolomys* veoma rijedak oblik naše faune, a pošto su se za njega zainteresovali i neki strani naučnici, ukazala se opasnost da bude potpuno uništen, te su autori predložili da bude zaštićen kao rijetki prirodni spomenik, što je i učinjeno.

Prvi recentni pretstavnici roda *Dolomys* otkriveni su 1921 u okolini Cetinja, a zatim su slijedila otkrića na Bjelašnici i drugim najbližim visokim planinama. Ulovljeni primjerci pokazivali su priličnu međusobnu sličnost u pogledu plastičnih osobina i dimenzija, osim što je unekoliko varirala boja dlake; jedni su bili tamniji a drugi svjetliji. *Dolomys* živi u pukotinama između stijena, ispod većih kamenica, a nađen je i u ruševinama vojnih bunkera na planinskim vrhovima. Otvori ulaza imali su prečnik od 10—15 cm. *Dolomys* gradi gnijezdo u vidu kolonija; na pašu izlazi samo noću, iako je bilo slučajeva da su ga na Bjelašnici vidjeli i po danu. Zimu ne prespava. Hrani se travom: *Festuca ovina*, *Agropyrum repens*, *Veronica*, *Potentilla spec.*, *Convolvulus arvensis*, *Ajuga reptans*.

Parjenje se odigrava, po svoj prilici, dvaput godišnje: u martu i junu.

DR. MILUTIN GLIGIĆ

Skelet lobanje dolomisa u raznim položajima